

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-utca 5. :: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Pénz áll a házhoz.

E régi jó szólásmód jut az eszünkbe most, mikor a város óriási kölcsönéről írunk. Ezuttal sem indokolatlan az az öröm, melyből felfakadni szokott ez a népies kifejezés.

Első sorban is bizonyos patrióta kebelduzzadást éreznünk. — Minden utolsó letiportságunkban, elfeledettségünkben és elkoldosodásunkban is vagyunk valakik, ha öt millió dollárt raknak ki az asztalunkra.

Mert hiszen nem kis dolog az, — hogy akkor, amikor a magyar állam alig tízszer ennyi kölcsönhöz a legdiplomatikusabb, hosszú külföldi tárgyalások után juthatott csak s mikor a mezőgazdasági kormányhittel hónapok tárgyalásai után sincs még ma sem az országban és mikor mindenki venne fel kölcsönt, ha kapna. — akkor Debrecen város öt millió dollárt számolhat be kasszájába, pénzügyi szakemberek szerint is előnyös, évi 7 százalékos kamattal mellett.

Nagyon erősen és nagyon sokszor leszögezhetjük: ez a kölcsön gazdasági kulturális és presztizs tekintetben egyaránt nagy fontosságú. Öt millió dollár körülbelül 350—400 millió magyar koronával egyenértékű. Egy ilyen tőke hatalmas rezervvára a lehetőségeknek és a fejlődés feltételeinek.

Megszokta a közönség, hogy e helyen fontos közéleti eseményekhez fűzött — éppen a közönség érdekében — azokhoz fűzött — szempontokkal találkozunk. A kölcsön felvétel Debrecen város életében fordulópontot jelenteni van hivatva. Eppen ezért ezen messze kiható eseményre többször is vissza fogunk még térni, hogy hozzáfűzendő közérdekű szempontjaink megtalálhassák publicitásukat.

Mert ez a kölcsön nem egy-két évre köti le a város fejlődésének irányait és a lakosság anyagi érdekeit-ségét.

Ezuttal első sorban azokra a mélyreható differenciákra figyelmeztetünk, mely a köz- és magán-háztartás feladata, célja és rendszere közt van. Egy magán-háztartás ilyen oriaszi kölcsönrel a maximum jövedelmezésre fokozott gazdálkodást üzhathat különösen ma. Mert tőkével s okos gazdasági érzékkel ma is lehet jó jövedelmező üzleteket csinálni.

A közháztartást más irányban is kötik feladatok, első sorban is erkölcsi kötelezettségeket hivatott teljesíteni. Hiszen ez is jó befektetés, sőt bátran mondhatjuk, a legjobb, de gyümölcsét nem lehet dollárokrá dítványítani. A pénz világában erkölcsi gyümölcsöket nem szoktak rubrikálni. Debrecen városnak rendkívül sok olyan befektetést kell eszközölnie, melyek pénzügyi gyümölcsöt nem fognak hajtani. Viszont az is kötelessége, hogy kölcsönével ne utchezdedjen az anagy is alaposan megrakott polgárságra hanem találjon önmagában pénzügyi gyümölcsöket is.

E nagy kölcsönfelvételnél tehát mindennél sürgősebben az a kérdés mered elénk, hogy mi módon tudja a város összeegyeztetni e két ellentétes tendenciát. Tud-e a fontos közérdekű s pénzügyileg meddő célok szolgálatába úgy állítani megfelelő összeget, hogy egyszerismind biztosítva lesz a kölcsön anyagi gyümölcsötése is, vagyis a törlesztésre tud-e a kölcsön hozamából fedezetet találni. Mert ez az alfája és omegája a problémának. A kölcsönnek minden esetben legalább annyira kell fokozni a jövedelmezőséget, hogy a törlesztés és kamat a jövedelemtöbbletből fedezhető legyen. Ha ezt nem tudja elérni, a vágyon állagát támadja meg. Ennek azonban egy köz-

háztartásban nem szabad bekövetkeznie.

Egészen bizonyos, hogy a város nagy kölcsönének egy része pénzügyileg holt beruházás marad. A kérdés ez esetben tehát az, hogy a kölcsön többi jövedelmezésre hivatott része, teljesíteni tudja-e hivatását, még pedig úgy, — és ez nagyon fontos, — hogy vállalkozásai ne lépjenek ki az erkölcsi kötelezettség keretéből, vagyis, hogy üzletei senkit se üssenek, hanem azok minden egyes polgárra s a város egyetemes fejlődésére egyformán előnyös legyenek.

A négy száz milliárd befektetési területe tehát két részre fog oszlani: a pénzügyileg meddő, de közcélú be-

fektetések és a jövedelem fokozására hivatott vállalkozások.

Ezuttal nem vonhatjuk fel a kiállóan sürgős közcélú befektetések egész seregét s nem vizsgáljuk a vállalkozások lehetőségét sem.

Az azonban bizonyos, hogy a kölcsönnek egy rendkívül fontos hatása semmi körülmények között sem fog elmaradni. A pénz bevonul a forgalomba és megindulnak a közmunkák. Nemcsak a mai idők vipera-feje, a munkanélküliség húzódik így visszafelé, nem csak szociális előnyöket fog ez hozni magával, hanem a gazdasági élet felfrissülését, a vállalkozási kedvet, a pezsgő munkát. Már pedig történelmi igazság: a munka nyomában fakad a jólét!

A passzivitás utolsó napjai.

Feladják a passzivitást a baloldaliak. Huszár választójogi javaslata, mint aranyidő.

Budapestről jelentik: Az ellenzéki képviselők, az aktivisták és a passzivisták egyaránt, élénk várakozással tekintenek Huszár Károly választójogi javaslatainak sorsa elé.

Huszár tudvalevőleg a kisebbségek arányos, illetve százalékos képviselőségét kívánja. Ilyen irányú javaslatot tett a választójogi bizottság tegnapi ülésén Vázsonyi is.

Beavatott forrásból szerzett értesüléseink szerint a passzivisták — különösen egy részük —

a javaslat elfogadásától tessék függővé további parlamenti magatartásukat.

A passzivisták

egyrésze már régóta kívánja a passzivitás feladását és csak a kedvező alkalmat várják, hogy ezt megtehessek.

Olyan hírt is hallottunk, hogy

Bethlen, ha a Huszár és Vázsonyi javaslatával kapcsolatban engedékenységre volna hajlandó, akkor az ő passzivista álláspontjuk tarthatatlanná válna és

ebben az esetben feltétlenül részt vennének a választójogi javaslat plenáris tárgyalásán és újra aktív részt vennének a képviselőház tanácskozásában.

A legfőbb akadályt jóformán csak a szociáldemokrata párt eddigi merevségében látják, de azt hiszik, — hogy ha az ellenzéki blokk polgári pártjai a kisebbségek százalékos képviselőit ki tudják vinni, akkor a szociálisták is feladják a passzivitás álláspontját.

Hogy ez megtörténik-e, ez a jövő héten okvetlenül, de lehetséges, — hogy már a legközelebbi napokban eldőlt.

A nemzetgyűlés kimondta, hogy Rupert mentelmi jogát nem érte sérelem.

Rupert ismeretes letartóztatási ügye a Ház előtt.

Budapest, március 20. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén Pintér László a tisztviselői előlegekkel kapcsolatban azt mondja, hogy a különböző fizetési kategóriák nem igazságos elbánásban részesülnek. Felhívja, miszerint az államj tanítók többet kapnak, mint a felekezeti. Nem vonatkozik a segély a községi jegyzőkre sem.

Bud megnyugtató választ ad.

Az állam a jegyzők fizetésére ad előleget, melyet aztán a községeknek számitanak fel. Nem zárkózik el attól, hogy az iskolafenntartók terhére az előleg költségek folyósíttassanak. Ezután a mentelmi ügyek tárgyalására tér át a Ház.

Rubinek előadó ismerteti Rupert Rezső mentelmi ügyét.

A nemzetgyűlés február 10-iki ülésén az elnök bejelentette a nemzetgyűlésnek, hogy a törvényszék egyik tanácselnöke Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselőt tárgyalás közben letartóztatta és vele szemben a letartóztatást foganaositotta. Beck Lajos az ügyből kifolyólag bejelentette Rupert Rezső mentelmi jogának megsértését. A mentelmi bizottság a bejelentést tárgyalás alá vette és úgy határozott, hogy a rendbontás foganaositása sem a nemzetgyűlés tanácskozási szabadságát nem befolyásolta, sem pedig épségét nem sértette és ezért azt javasolja a nemzetgyűlésnek

mondja ki, hogy Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő mentelmi joga ez ügyből kifolyóan nem sértezt meg és a vonatkozó bejelentések felett térjen napi-rendre.

Rubinek: Rámutat arra, hogy a forradalmakból egyetlen értéket tudunk magunknak megmenteni: ez a bíróság függetlensége.

A bírói függetlenség érdekében feltétlenül biztosítani kell a bírósági tárgyalások zavartalanságát.

Rassay Károly indokolja meg ez után a kisebbségi véleményt.

Részletesen elmondja a törvényszéki tárgyaláson lejátszódott incidenst. Kifejti ezután, hogy véleménye szerint először is Schadt tanácselnöknek nem volt törvényes joga az elzáró végzést foganaositani Ruperttel szemben még akkor sem, ha Rupert nem lett volna nemzetgyűlési képviselő, mert nem eszközölte előzőleg a törvényben előírt figyelmeztetést. Majd azt bizonyítja, hogy — Schadt tanácselnök megsértette Rupert mentelmi jogát, egyrészt azért, mert a letartóztatást a nélkül foganaositotta, hogy ő a nemzetgyűléstől kikérte volna, másfelől azért, — mert a letartóztatás túlterjedt a tárgyalási idő taramán. Kéri az elzáró adó indványával szemben az ő kisebbségi véleményének elfogadását.

Kaas Albert báró szót fel ez után.

Rassay beszédében ellentmondás van, mert azt mondta, hogy Schadt elnök csak úgy bizonyíthatná eljárása jogosságát, ha Rupert meg nem értet közbeszólását valami fonográf felvehette volna.

Ugyanakkor azonban megfelelkezik arról, hogy a fonográf nem vehette volna fel a tárgyaló terem hangulatát és a tárgyalás egész atmoszféráját.

Az elnök ennek hatása alatt sértőnek találta Rupert közbeszólását és feltétlenül jogosan eszelekedett, mert annak elbírálására, vajjon valaki sérti-e a bíróságot, zavarja-e a tárgyalás menetét, egyedül maga a tárgyalás semmiféle értelmezéssel és boncolgatással elvitatható nem lehet.

Hogy Rupert igenis mélyen sértette a bíróságot, az látszik az eseményekkel kapcsolatos más kijelentéseiből.

Azok után senkinek sem lehet kétsége a felől, hogy Rupert a pontosan nem hallott közbeszólásával is feltétlen sértő kijelentést tett a bíróságra.

A mentelmi jog nem gyerekek csínytevésére vagy féltelenségek védelmére szolgáló egyéni jog, hanem a nemzetgyűlés tekintélyének védelmére szolgáló jogszabály.

Kéri az előadói indítvány elfogadását.

Nagy Emil szólal fel ezután

Rassay hivatkozott ő rá, mondván hogy ő aki most jött haza az alkotmányosság hazájából, bizonyára csak lakozni fog Rassay felfogásához. — Az angol bíró megsértésének esetében egyáltalán szóba sem jöhet az a körülmény, hogy a sértő valamely mentelmi jog élvezetében él, — mert egészen mások a viszonyok nálunk, mint Angliában. — **Azonban ki kell jelentenie, hogy Angliában a bíró a jogrend fenntartása tekintetében teljesen szuverén, akinek kezét semmiféle korlát, tehát a mentelmi jog sem, köti meg.**

Pesthy Pál igazságügy-miniszter szólal fel aztán.

Véleménye az, hogy a főtárgyalás elnökét a büntető perrendtartás 296. szakaszának alkalmazása tekintetében teljesen szuverén jog illeti meg. Kétségtelen az is, hogy a főtárgyalási elnök a letartóztatás jog valéhat anélkül, hogy az elzárási büntetést alkalmazza.

A bírói tekintélyt illetőleg elismeri, hogy a bíróság tekintélyét csak a tudás és a törvénytisztelet állapítja meg, de a törvény intézkedései nem a bírói tekintély emelésére szolgáló intézkedések, hanem a tekintély megővésére szánt intézkedések, a tekintélyt tudatosan vagy nem tudatosan lerombolni szándékozókkal szemben.

A ház ezután Parkas Tibor javaslatát természetű határozati javaslatát elveti és

négy képviselő kérésével a mentelmi bizottság javaslatát fogadja el, amely kimondja, hogy Rupert Rezső mentelmi joga nem sértetett meg.

Tanulmányi kirándulás az Aggteleki csepkőbarlangba.

Május 8., 9. és 10. éni a Magyar Turista Szövetség köteték'be tartozó Magyar Kárpát egy sület tagjai vezetésével három napos kirándulást tervez a következő programmal:

Debrecenből indulás reggel. Miskolc város és az Avas-hegy megtekintése után ki Hámor és Lilafüredre, honnan másnap reggel a diósgyőri vasgyár és a percesai kőszénbánya megtekintése után Miskolcra délután Aggtelekre. Másnap a csepkőbarlang megtekintése. Ebélt után vissza Debrecenbe, hová este érkezünk.

Jelentkezni lehet Springer József könyvkereskedő, Piac-u. 38., a Magyar Országos Kárpát Egyesület tagjánál, ki bővebb felvilágosítással szolgál.

Felbecsülhetetlen értékű aranykincset találtak az Angyalföldön.

Budapest, márc. 19. Faragó Árpád festő gyermekei felbecsülhetetlen értékű aranytalakat kaptak ki a földből, melyek a népvándorlás korából valók. Az aranyt a népvándorlás korából való, körülből két és fél ezer esztendő. A két nagy aranytal súly a körülbelül két kilogramm.

A debreceni egyetem és a debreceni volt huszárezred koszorúja Tisza Istvánné ravatalán.

A geszti temetés.

Geszti, márc. 19. A kastély egyik legszebb termében fekete drapériával bevont falak között hatalmas kőfalakon fekszik gróf Tisza Istvánné. Kandallóberék és gyertyák fel fellebbanó fénye világít rá szenvedésektől sápadt arcára. A koporsó felett gyönyörűbbnél gyönyörűbb koszorúk és virágok tömkelege. Egymásután érkeznek a küldöttek. — Itt van a nemzetgyűlés hatalmas koszorúja is, amelyet a legtragikusabb végű magyar miniszterelnök hitvesének sírjára küldött. A leggyöbbs küldöttséggel a Tisza István Kör és Emlék-bizottság képviselteti magát. A küldöttséget Beöthy László ny. kereskedelmi miniszter és Balogh Jenő ny. igazságügyminiszter vezeti.

A Tisza Istvánról elnevezett debreceni egyetem küldöttségének Papp Károly rektor a vezetője. — Elhozza a koszorúját Tisza István házirodeknek küldöttsége is. — Itt vannak a környező törvényhatóságok főtisztvi

selői: Békésmegyéből Kovasich Dezső főispán, Szolnokmegye részéről Alexander Imre alispán, Csonka-Biharvármegye törvényhatóságának küldöttségét Baranyi András alispán vezette. Képviseltették magukat Csongrád és Biharmegye is. A kora reggeli órákban valóságos népvándorlás indult meg a kastély felé. Itt van a község apraja nagyja. A falvak lakossága, a Tisza uradalom eselédjei mind-mind eljöttek. — hogy utolsó Istenhozzádót mondjanak a földi pályát végzett nagyszónynak akinek jószágos szívével valóóságos legendák keringenek a nép között.

A geszti egyházi énekkar énekel után Ravasz László püspök mondott imát és beszédet.

A koporsót ezután négy lovas gyászkocsin kivitték a temetőbe és elhelyezték a Tiszák család sírboltjába. — Gróf Tisza Istvánné koporsója a férje koporsója mellé került. — A temetőben Szabó István geszti ref. lelkész mondott imát.

Huszár Károly komblnált választójogot akar.

Azt indítványozza, hogy minden szavazónak két szavazati joga legyen és és ő mandátumok husz százaléka lajstromos szavazással töltsék be. — A választójogi bizottság ülése.

Budapest, márc. 19. A nemzetgyűlés választójogi bizottságának ülése egyenlő 12 órakor nyitotta meg Platthy György elnök. — A kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök volt jelen. Az elnök bejelentette, hogy Huszár Károly, aki nem tagja a bizottságnak, határozati javaslatot nyújtott be, amely a következőképpen szól:

Utasítatik a kormány, hogy terjeszsen elő a választójogi javaslatához oly irányú módosítást, hogy a kerületenként megejtendő választásokon felül

a mandátumok 20 százaléka országos lajstromok alapján titkos szavazással töltsék be.

E célból minden szavazónak két szavazati jogot biztosítson a törvény és az egyikkel kerületenként többség alapján, — a másikkal országos lajstrom alapján az arányos és titkos képviselőlet alapján történjen a szavazás.

Ezután Huszár Károly a bizottság engedélyével megindokolta javaslatát. Ugy látja, hogy választási rendszerre kielégíti a legszélsőségesebb pártokat egészen a saját pártjáig. — Ellenzi Gömbös Gyulának tegnapi indítványát amely meg akarja semmisíteni a 67. óta bevándoroltak választójogát.

Ezután Ernszt Sándor foglalkozott Vázsonyi Vilmosnak tegnapi Károly király utolsó működésére tett megjegyzésével. Károly királyt nem lehet hibáztatni a mai körülmények között.

Foglalkozik azzal a felfogással is, mely szerint olyan államokban, a melyekben nincsen általános széleskörű választójog, forradalom szokott kitörni. Történelmi példákat hoz, a melyek szerint forradalmak, véres események voltak olyan államokban is amelyekben általános kiterjedt volt a választójog.

Például 1871-ben általános titkos választójog volt Franciaországban és mégis el kellett szenvedni az országnak a rettenetes kommunizmust.

Megemlíti Perzsa alkotmányos viszonyait is, ahol alkotmányos állapo-

tok mellett megtörtént az, hogy az ellenzéki képviselőket felakasztották a parlament falára. Ez nálunk nem fog megtörténni.

Szilágyi Lajos közbeszól: Köszönjük a megnyugtatót, most már nyugodtak leszünk.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Magyarországon fordítva szokott megtörténni, a minisztereket akasztották fel.

Ernszt folytatja: Görögországban parlamentáris formák között hat minisztert fölbölttek. — viszont Japánban a felölt férfi lakoságnak csak 5 százaléka szavazó és Japán mégis nagyot haladt é sokat produkált.

A szomszéd államokkal kapcsolatban — szintén azt szokták mondani, hogy ezek nagyon demokratikus országok Csehországban mindenki tudja, hogy ott leszarvaott az egész hadsereg, sokan nem is egyszer, hanem négyszer-öttször.

Ezután a demokrácia és a műveltség összefüggésével foglalkozik. Felhozta például a ruténeket, akiknek száma körülbelül 450 ezer. Ebből a számból alig 30 ezer tud olvasni, a többi analfabéta és ezek az analfabéták egytől egyig bolsevistára szavaztak. Tehát így függ össze a demokrácia a műveltséggel.

Kijelenti hogy feltétlenül hivat a titkosságnak ha a választások tisztaságát másként nem lehetne biztosítani, ő is más utra térne, de arra nevez nem lát teljes biztosítékot.

Szerelné, ha minden törvényhatósági városban, ahol egynél több képviselőt választanak lajstromos szavazás és arányos képviselőlet lenne.

Ha az abszolutizmus itt bekövetkeznék, ő tovább küzdene ellene, az igazi demokrácia alapján. A javaslatot elfogadja.

A következő szónok Ugron Gábor. A választójogi javaslatból azt látja, hogy ezt a kérdést hosszú időre ki akarják kapcsolni a közvéleményből. Szerinte ez nem fog sikerülni.

A képviselői választójog szoros összefüggésben van a felsőház reformjának a kérdésével. Ha a javaslatot a kormány nem változtatja meg, állandó lesz a surlódás a két törvényhozási faktor között, mely ki felé a legrosszabb hatást fogja még

szülni.

A titkos szavazás hive és pedig azért, mert e mellett a hatósági függés nem nyilvánul meg.

A javaslatot általánoságban nem fogadja el a részletes tárgyalás alapjául.

Ezután a mai ülést Platthy György elnök bezárta.

A legközelebbi ülés holnap, pénteken délelőtt 11 órakor lesz.

Albertina Ferrari debreceni hangversenye.

A hangverseny műsora.

Albertina Ferrari, a világhírű olasz hegedűművész nő é hó 22-én este fél 8 órai kezdettel tartja egyetlen hangversenyt az Arany Bika dísztermében. A fiatal hegedűművész nő azok közé tartozik, aki néhány év alatt meghódította játékaival az egész világot. Albertina Ferrari már gyermekkorától mestere a hegedűnek.

Néhány évvel ezelőtt végezte jeles eredménnyel a milánói konzervatóriumot, ahol a külföldi zenevilág legjelesebbjei voltak mesterei.

A milánói konzervatórium elvégzése után Budapestre jött, hogy Hubay Jenőnél, a hegedű világhírű mesternél fejessze be tanulmányait. — Hubay Jenő rögtön felismerte Albertina Ferrari kivételes tehetségét s a zenevilág figyelmét reáirányította.

Egyetlen eseményszámba menő hangversenyt 22-én este tartja, amely alkalommal ábrányi Emil, a Városi Színház igazgatója fogja kísérseni, aki már jól ismer a debreceni közönség a Zenekedvelők Köre által rendezett hangverseny estékéről.

Jegyek még kaphatók: Békésnél, Springernél, Molnárnál és a Zene dében.

A hangverseny műsora a következő:

1. rész: — 1. G. Tartini: Szonáta G-dúr.

2. Viotti: Concert, A-moll. Szünet.

II. rész: — 3. a) Hubay: Chanson d'amour pritanier (A szerző Albertina Ferrarinak ajánlotta); — b) S. Cambetti: Serenata naplitana.

4. Viouxtemps: Ballade et polonaise.

5. Duett Ábrányi Emillel.

A művésznőt zongorán Ábrányi Emil, a Városi Színház igazgató karnagya kíséri.

Kosztolányi Dezső, Krudý Gyula Debrecenben.

Az április 5-iki irodalmi estély jegyeit alig bocsátották ki, a közönség körében máris rendkívüli érdeklődés mutatkozott. — Ez érthető is, mert a szereplők mindegyike a magyar irodalom egyik kiválósága. — Schöpfung Aladár évekig szerkesztette a Vasárnapi Ujságot, néhány szép ergényt írt s most mutatják be Pesten egy szindarbját. A megszűlt területeken élő magyarságnak ő az irodalmi tudósítója s összekötő kapcsolás az irodalmi életben. — Kosztolányi Dezső, a Nyugat munkatársa s a Pesti Hírlap irodalmi szerkesztője. Négy fal kösüt" című verseskönyvével lépett az irodalmi élet előtrébe. Azóta sok könyve jelent meg mindegyik az irodalom egy-egy pagdagodása. A szegény kis gyermek nasszai" ma már tizedik kiadásban jelent meg s németre is lefordították.

Krudý Gyula előbb vidéken volt újságíró, így Debrecenben is majd hamar feltűnt a magyar vidéki élet színes, romantikus rajzaival s a legkeresettebb írók közé emelkedett. — Szindarbját is adták.

Tersánszky Jenő, a háboru után magyar regényírás legmarkánsabb egyénisége. — A „Kakuk Marci" ban jellegzetes magyar alakot teremtet meg melynek kes rades humo a fa lejthetetlen. — A Magyar Színházban tavaly adták egy darabját. — Tersánszky Jenő évek óta a Nyugat munka-

ársra. Nevét különösen egy irredenta könyve, valamint egyik regénye tették osmeríte, melyet a Kálvineum Társaság regenydíjat nyerte el.

Fáy Árpád né Ady verseinek kiváló megértő előadó művésze. — Hoór-Tempis Erzsébetről pedig nemrég az összes fővárosi lapok megírták budapesti dalos éye a kalmából hogy a legkiválóbb dalnokok között való. — A műsor oly érdekes és változatos, hogy a közönség meleg érdeklődéssel természetesen. — Jegyek a Bika hájában kaphatók. — A jövőresem egyrésze az újságírók segélyalapját

A Kálvineum és a ref. tantestület.

Értekezlet a Kálvineum támogatására.

Nagy fontosságú értekezlet volt kedden délután 5 órakor Molnár Ferenc tanácsos elnök vezetésével a ref. egyház tanácstermében, amelyen Kiss Ferenc egyetemi tanár, a Kálvineum elnöke is megjelent. — Molnár Ferenc iskolaszéki elnök megnyitó beszéde után Kiss Ferenc ismertette a Kálvineum célját és jelentőségét, hangsúlyozva a lelkes és tanító együttműködésének a szükségességét és fontosságát. Szeretettel hívja a tanítóságot a nagy szeretet-alkotáshoz munkatársakul.

Moessári László, tanító-testületi elnök a tanítóság nevében köszönetet mond a Kálvineum elnökének a lelkes, megkapó szavakért, örömmel várja meg a tanítóság támogatását és annak a reménynek ad kifejezést, hogy hasonló esetben a lelkes kar is igyekszik a tanítóság támogatására, amint ezt éppen Kiss Ferenc részéről mindenkor, legközelebb a Tanító Házra javára rendezett ünnepélyeken is tapasztalták. Igéri, hogy körzetenként előadásokat fognak tartani a Kálvineum javára, ezenkívül iskolánként gyűjtést tartanak s az ifjúsági vörös keresztel egyetemben hathatós tevékenységet végeznek kifejezteni a szép cél érdekében, hogy az intézet minél előbb mekezdhesse áldásos működését, példát mutatva ezáltal is, hogy a lelkes és tanító közös munkája mindenkor megtermi gyümölcsét, míg a széthúzás versengést és tisztályt idéz elő. Többek hozzájárulása után a testület egyhangu lelkesedéssel kimondta a legmesszebb menő támogatást.

Egyben megbizta az értekezlet Moessári László tanító testületi elnököt, hogy a folyó hó 25-én Budapesten tartandó belmissziói konferencia (református tanító-értekezlet) érdekében keresse meg a presbiteriumot, hogy a konferenciára a tanító testület tagjai közül képviselőket küldjön fel hogy az ott hallottakat és tapasztaltakat idehaza az egyház vezetőség keretében és a társadalom minden rétegében elhívta, a mustárnak terebélyes fává növekedjék.

Adja Isten, hogy e szép, nemes és egyhangu lelkesedéssel hozott megállapodásnak legyen meg a kívánt sikere.

A jóvátételi bizottság elárverezí a magyar vasúti részvényeket.

Páris március 19. A jóvátételi bizottság birtokában levő magyar vasúti kötvényeket március 20-án fogják véglegesen elárverezni. A március 13-án megtartott előző árverésen a következő legmagasabb ajánlatokat tették: 200 ezer dollárt ajánlottak fel az arad-csanádi vasut 57367 részvényéért, 25 ezer dollárt a bihari HÉV 20309 részvényéért, 300 dollárt a tolnai HÉV 435 részvényéért, végül 25 ezer dollárt 13 különböző magyar vasúttársaság 136954 részvényéért. A felsorolt papirok közül csupán a tolnai HÉV részvényeit ítélték oda a legmagasabb ajánlattevőnek de a március 21-iki árverésen ennél magasabb ajánlatot is elfogadtak. A többi részvényt nem ítélték oda, hanem március 20-án újból eladásra kínálják fel.

Bethlen miniszterelnököt és Rakovszky belügyminisztert Karcag város diszpolgárává választotta.

Budapest, március 19. Karcag város március 19-re külön erre a célra összehívott közgyűlésen gróf Bethlen István miniszterelnököt és Rakovszky Iván belügyminis ter 71

szavazattal a város diszpolgárává választotta. A fajvédő párthoz tartozók mindössze 19 ellenzéki szavazatot tudtak összehozni.

Nem engedik a cseh diákok a magyar szót a pozsonyi egyetemen.

Pozsonyból jelentik: A pozsonyi egyetem cseh diákjai felszólították a magyar diákokat, hogy az egyetem helyi építményeiben ne beszéljenek magyarul, mert ők ebben nemzeti ér

zéseik elleni kihívást látnak. Arra az esetre, ha nem engedelmessé válnak a felszólításnak, a cseh diákok szíves megadó rendszabályokat jelentenek be.

Anglia demarsa a német kormányhoz.

A demarsban javaslatot kér az antant minden tagjához.

Párisból jelentik: Itteni politikai körökben az a hír járja, hogy a berlini angol követ-kormány megbízásából, még pedig Herriot és Chamberlain találkozásának eredményeképp

demarsot intéz Németországhoz. A demarsban a német kormányt arra akarja készíteni, hogy a garancialis javaslatot változtassa át egy, az antant minden tagjához intézett szabatos ja

latta. Hír szerint Herriot azt mondta az angol külügy miniszternek, hogy a francia kormány kész komolyan foglalkozni a németek javaslatával, de ennek előfeltétele, hogy a németek lépésének ne legyen olyan színe, mintha ők ezt az angol kormány kezdeményezésére következték tennék.

Amerikában 40 éve nem volt olyan hatalmas vihar, mint tegnap.

Viharok és tűzkatasztrófák a világ minden részén.

London március 19. A tegnapi nap a katasztrófák napja volt. Az egész világon tűz veszedelmek és viharok pusztítottak. A katasztrófának rengeteg ember esett áldozatul.

Az elpusztult értékek összegszerű megjelölése egyelőre lehetetlen.

Tűzvész pusztított Tokióban és Amerika több városában. Az utóbbi helyeken a tűzvészeket a viharok okozták.

Tokióban három városrészben tűzvész keletkezett, mely csaknem teljesen megsemmisítette a három városrészt.

Az egyik városrészben 3000, a másikban 60 és a harmadikban 50

házat hamvasztott el a tűz. A tűzvész következtében több mint 20.000 ember lett hajléktalanná.

A katasztrófát nagy mértékben fokozta az, hogy a veszedelembe került házak egytől egyig faházak voltak és a vízvezeték is elromlott.

A szencséltenség annál nagyobb, mert az elpusztult városrészek nem régen építtek ujja.

A pusztulásnak csak úgy tudtak gátat vetni, hogy a kivonult katonaság a tüztengert környékező házakat lerombolta.

Dél-Illions államban olyan hatalmas vihar pusztított, amilyenre 40 év óta nem emlékeznek.

Bethlen minisztereinek nyilatkozata a jogfolytonosságról.

A felsőházi javaslat bizottsági tárgyalása.

Budapest, márc. 19. A nemzetgyűlés közjogi és igazságügyi bizottsága csütörtökön délután Kenéz Béla elnöke alatt együttes ülést tartott, amelyen a felsőház javaslatot tárgyalta.

Illés József előadó ismertette a javaslatot. Behatóan foglalkozott a jogfolytonosság, továbbá az egy és két kamarás rendszer kérdésével. Ki fejtette hogy a jelenleg szélesebb választójog alapján nyugodt felsőházzal szemben már a kényszer is azt kívánja, hogy a felsőház ugy legyen megszerkesztve, hogy ott a nemzet intelligenciájának java foglalhasson helyet és különböző hivatásokat és társadalmi rétegeket képviselve a szaktudás részt vehessen a nemzet akaratának kiképzésében.

Utánna Farkas Tibor szólalt fel. A jogfolytonosság szempontjából szükségesnek tartja a javaslatot el

fogadni. Kívánja, hogy a király által kinevezett főrendiházi tagok hivatalból tagjai legyenek a felsőháznak.

Lukács György kifejti, hogy a javaslat országos megnyugvást keltett. Kívánatos lenne a főrendiházat bevonnai a reform megvalósításába. — Meggyőződése szerint a ház hozzájárulna a reformhoz. A király által kinevezett felsőházi tagokat át kellene venni. — A vagyoni censzt elejteni kívánja. Indítványozza, hogy az országgyűlés feloszlatása esetén a választott felsőházi tagságok is szüntessenek meg.

Bethlen gróf miniszterelnök a jogfolytonosság kérdésében nyilatkozik. Kifejti hogy a jogfolytonosságot nem lehet helyreállítani, mert a nemzetgyűlés rendelet alapján ült össze. Ezt nem lehet jóvátenni. Annak

idején éppen azok akadályozták a jogfolytonosság szigorú megvalósítását vele szemben, akik ma a jogfolytonosság hiányát a mai regim terhére írják.

Kaas Albert báró a jogfolytonosság helyreállításának lehetetlenségét elismeri mégis szükségesnek tartja lehetőségig figyelembe venni annak követelményeit. A reform munkálataiba a főrendiházat is bele kellene vonni. Véleménye szerint a főrendiházi elnevezést is fenn kell tartani. Az evangélikus egyház képviselőinek fenntartása mellett foglal állást.

Az elnök azután az idő előrehaladtóságára való tekintettel a vitát félbeszakítja.

Fellázadt angol tengerészek

London, márc. 19. A lapok bukaresti jelentése szerint a Korinthian angol gőzös legénysége Konstanca kikötőben fellázadt. Az angol konzul román katonaságot kért a lázadók megfékezésére. A gőzös matrózai, akik jobbra oroszok, megakarták gyilkolni a kapitányt, hogy aztán a hajót orosz kikötőbe vigyék. A legénységet sikerült megfékezni és őrizetbe venni.

Nyolc évvel ezelőtt fel-darab lta az urát.

Kecskemét, március 19. Tóth Mihály, szank-móricgati gazdálkodó 1917-ben eltűnt. Az akkori háborus időben hamarosan napirendre tértek az eltűnés felett; özvegye nyugodtan gazdálkodott az öt hat holdas birtokon. A múlt hét végén a csendőrség bizalmas jelentést kapott, mely szerint Tóth Mihályt a felesége gyilkolta meg.

Az asszonyt vallatásra fogták. — Csakhamar megtört és beismerie, hogy agyonlőtte az urát. A csendőrség azonban csak részben ad hitelt az asszony vallomásának. Alapos a gyanu, hogy az asszony nem agyonlőtte az urát, hanem késsel vágta el a nyakát, azután feldarabolta a hullát, mert egy darabban nem tudta elátni. A feldarabolást baltával végezte. A baltát a csendőrség megtalálta. Olyan vallomások is hangzottak el, hogy nem önvédelemből gyilkolt Tóth Mihályt, hanem előre készült a gyilkosságra.

Nagy tüntetés Focsanban a zsidók ellen.

Bukarest, március 19. A focsani esküdt bíróság előtt megkezdődött Zelea Codrianu egyetemi hallgatónak Manciú Jassy-i rendőrprefektus gyilkosának bünpöre. A vád és védelem hosszabb beszéde után a bíróság a tárgyalást májusra halasztotta. Az elhalasztás kihirdetése után a tárgyaló terem közönsége az utcára özönlött.

A városba érkezett egyetemi hallgatók az utcán menő csoportosultak, amelyhez a város lakosságából is sokan csatlakoztak.

Mint hogy a karhatalom legnagyobb része a színház épület körül volt elhelyezve, a tüntetők az utcákon ulyos kihágásokra ragadtatták zászugukat és a különböző utcákon neki esek

a zsidó kereskedők üzleteinek és kirakatainak, őrtek, zuztak, romboltak, elpusztították a zsinagógák és zsidó iskolák berendezéseit és mire a karhatalmi csapatok megérkeztek, a tüntetők jórésze már elvégezte pusztító munkáját.

A katonaság megérkezésekor a tüntetők visszavonultak, helyenkint azonban újabb és újabb rombolásokat végeztek. — 80 letartóztatás történt.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Márc. 19.: Tüzek. Színháték. Premiere. Bérletszünet. Darvas Lili m. v. — Csak felnőtteknek.

Márc. 20.: Tüzek. Színháték. Premiere. Bérletszünet. Darvas Lili m. v. — Csak felnőtteknek.

Márc. 21.: Goldstein Számi. Burleszk. Operette. Fenyő Irma és Faludi Kálmán m. v. Bérletszünet.

Márc. 22.: Délután: A kis kadét. — Operette. Ocsó helyén. — Este: Goldstein Számi. Burleszk. Operette. Fenyő Irma és Faludi Kálmán m. v. Bérletszünet.

Tüzek.

(Bemutató a Csokonai-színházban.)

Félre minden álszentes és fontoskodó előítélettel. Szünet álljon a reakciós politika képromboló erkölcsjavítási vérengzésében. A haladást, a magasztaló Géniuszot ne üldözzék a farkosbotok, hanem adjon utat mindenki ünneplő hódolattal az új idők tiszta szellemének Debrecenbe történt nagyszerű bevonulásához. — Ezek a két-három év keserűségének emlékeiből kuszán összeszedett szavak, Hans Müller színjátékának, a „Tüzek” premierje után kívánkoznak a tollra. Minden tagadás, gyűlölet és féktelenül durva tudatlanság összeesküdött a külföldről bejövő új, reális irodalom ellen. — Kínai fal épült az új kultúrával szemben. — Eddig tartottak is a falak, hiszen a minden ismeretlen értékre az erkölcsöt, a destruktívot, a nemzetrontót kiáltották rá, a kihittűket elrettentése végett. Most, hogy évek után alkalom nyílt a sziklaváron keresztülütni Hans Müllernek, dörögő kinyilatkozásként hallhatta, láthatta, érezhette mindenki, hogy eddig a gonosz emberek gonosz lelke beszélt jószágról, erkölcsről, nemzeti kötelességről. A „Tüzek” bemutatójára mindenki úgy készült el, ahogy évek óta elkészítették a közhangulatot. Valami végtelenül rossz, immoralis tárgyú igazgató történetét várt a félrevezetett közönség a „csak felnőtteknek” jelzővel hirdetett repertízió. Mindenki csalódott ebben az egyben. Az első szavak után megszünt a premier nézői, hogy tévedés történt. Az idezőjelbe vett tartalomfestő jelzőt meg kell változtatni. Így: „Csak embereknek, csak a zórártok, nemes, jó, könyvezni tudó embereknek”. Mert azoknak szól a színpadról a modern élet igéje, akik nem szégyenlik az életet és akik a sivár mában élnek. Az álerkölesök nem találják a „Tüzek”-ben propagandára. Ez igaz. De a reális élet és a nagyvárosok szociális bajainak egyik vezetője magyarul szól meg a világ hangon. Nyers életigazságok, megrendítő sorstragédiák szólnak át a színpadról az egész világ felé. Emberek, gonoszok, kegyetlenek, előítéletesek, lássátok és halljátok az élet szomorú igazságát, nézzétek és értsetek, hogy egyetlen szép egyetlen felerősítő és megtisztító érzés lehet az a földi ember felett. A megbocsátás, könyvetelés, felebaráti szeretet. Olyan mint Krisztusé volt a bűnbánó Magdolnával szemben.

A „Tüzek”-nek példásan nagy sikere és hatása volt a Csokonai színházban. Ebben a nagy sikerben Darvas Lili állott a középpontban. Annyira szerepelt, ezt a mesteri nagy művészre gondolt szerepet magasztos tisztasággal, fennkölt drámaisággal elevenítette igazivá. Az utcalány féktelen vére megállást tud parancsolni a szerelem. A szerelem, amely kiszabadítja a szívet a kolduló újjai közül. Az utcalány lelkét folyton kísérti a vétkes múlt, folyton fűzi, zaklatja, hevíti és tragédiás végzetébe sodorja a romlott vér. Az ismeretlen apa és megtagadó anyja molesztáló, elviselhetetlenül

hagyatéka. — Darvas Lili művészetében ebben a szerepben magasztosan fennsleges.

A nagyszerű bemutatóhoz Rajz Ferenc, Szilágyi Mária, Rolkó József, Halasiné, Csapó Mária, Pispöki Rózsi és Hortobágyi Arthur egységes, átgondolt rendezésen keresztüli játéka színtette az elismerést.

Nézőter a zenekar helyén a Csokonai-színházban.

Kardoss Géza színgazgató beadványban arra kért engedélyt a városi tanácstól, hogy a zenekar helyét szükség es tere nézőternek rendezhesse be pótstékek által. — A városi tanács megállapította, hogy a szabályrendelet szerint nem zenés előadásoknál a zenekar helyére pótstékek helyezhetők le. Szükséges hozzá azonban a rendőrhatalom engedély. Tehát ennek megszerzésére utasította a tanács a színgazgatót.

Színházi iroda jelentése.

Darvas Lili ma bucsuzik a debreceni közönségtől „Tüzek” Hans Müller szenzációs színjátékában, Kacagástól lesz hang s ismét a

A négyszázmilliárdos kölcsönből felépíti Debrecen város az új városházát, a Déri múzeumot és fontos közműveket létesít.

Ezer holdas konyhakerti mintagazdaság, modern vágóhíd, a Zeneiskola a tanonciskola kibővítése a programban. —

Tegnap számunkban közöltük a szenzációs, nagyhorderejű hírt, hogy Debrecen város ötmillió dolláros amerikai kölcsönt kap. — A kölcsön híre nagy feltűnést keltett, hiszen Debrecen város első az összes magyar vidéki városok között, melynek sikerült keresztülütni a külföld által Magyarország köré bizalmatlanságból kiváltott pánceblokádát. A kölcsön a debreceni gazdasági és kulturális élet minden területét áthálózza új reményekkel s nem is remélt felvilágosítást von maga után.

Munkatársunk beszélgetést folytatott dr. Magoss György polgármesterrel a kölcsön felvételei és a városi szándékai felől s a beszélgetés alapján a következőket ismertetheti a messzehatoló eseményt.

Dr. Magoss György polgármestert néhány nappal ezelőtt értesítette a Budapesti Iroda, hogy

egy amerikai pénzeszoport megbízottja Debrecenbe fog érkezni, hogy a város vezetőinek rendelkezésére állítsa a kölcsön ajánlatát.

A megbízott, aki angol nyelven kiállított meghatalmazással legitimálta magát a szükséges felvilágosítások után megtette a köztudott ajánlatát. A város vezetői nem sokáig gondolkodtak, hanem a mindenképpen előnyös kölcsönre ideiglenes szerződést írtak alá. — A város részéről dr. Magoss György polgármester írta alá az okiratot, azzal a fenntartással, azonban, hogy csak az esetben kötelezővé, ha a közzététel is elfogadják és a minisztérium is jóváhagyja.

A kölcsönt a „The Whedley European Company” nyújtja. A pénzeszoport székhelye Newyork és Páris.

A kölcsön összege öt millió dollár. (Magyar aranykoronában kb. 24 millió, papirkoronában pedig kb. 30-400 millió.)

A kamatláb hét százalék, de az esetben, ha a magyarországi hivatalos kamatláb lesz, akkor a felek tárgyalásai alapján a kölcsön kamatlábát is le fogják.

A kamatot utólagosan félévi részletekben fogja fizetni a város.

A város a kölcsönt U. S. A. dollárban fogja kapni. — A kölcsönnyújtó pénzeszoport kötvényeket bo-

színház szombat és vasárnap este Goldstein Számi burleszk operette előadásai alatt.

Faludi Kálmán közönséget a játsza szombat és vasárnap este Goldstein Számit.

Fenyő Irma, a pozsonyi magyar színház primadonnája lesz a partnere ezúttal is Faludi Kálmánnak.

„A kis kadét”, ez a bijos, mulattató operette, Gyöngyössy, Kovács Terus, Unger, Markovits, Rolkóval vasárnap délután olcsó helyekkel.

A mozgósínházak műsora

URANIA: ma utoljára Sulamith, keleti daljáték, mozi székecs. Kol Nidret éneklő Teleky,

APOLLÓ: Harry Piel legjobb szerepében A titokzatos idegen (Mr. Senki).

VIGSZÍNHÁZ: Egyszer minden asszony, társadalmi dráma 7 felvonásban, Kisérő: Nem én lettem hűtlen.

METEORBAN szombaton „Kapitán Kád” vagy „Párbaj a halálal”, Eddie Poló al 2 rész egyszerre, 2 és fél órás műsok legelővétel.

esát ki az amerikai piacon és a városnak 92-ös árfolyamon fog fizetni.

A városnak joga van négy év után a kölcsönt felmondani és visszafizetni, vagy pedig részben visszaadni. Ez esetben a visszamaradó részt terv szerint törlesztené a város. Ha pedig az egész kölcsönt megtartja, akkor a tervezett annuitás-táblázata lép életbe. Az első négy évben minden esetben semmit sem kell törleszteni.

A kölcsön husz évre szól. Az ideiglenes szerződést aláíró bankkölcsönökhöz egyelőre ugyanazok a sablonos 15 esztendőre vállalt kötelezettséget, de kijelentette, hogy

száz éves törlesztés nem fog akadály lenni s rövidesen elintézi megbízó pénzeszoportjával.

A város a kölcsön felhasználásánál — dr. Magoss György polgármester kijelentése szerint — követendő elvként a gyümölcsöző befektetést választja s csupán a legbiztonságosabbakra korlátozni a pénzügyileg holt befektetéseket.

Elsősorban a városi vállalatokat akarják talpraállítani.

A világitási, a könyvnyomda és a téglagyár vállalatokat megfelelő beruházási és forgó tőkével látják el. Kibővítik és a modern igényekhez alakítják a vágóhidat. Teljesen kiépítik a már megkezdett szennyvíz-szűrőtelepet, hol a város ezer holdas, modern, mint a konyhakerti gazdaságot akar létesíteni. Ebből nagy jövedelmet kalkulálnak.

Felépíti a város új színházát. A mai lebontják s az újat arra az őrségi telek fölé építik, mely a Piac, Kossuth, Sas és Róza utcák között esik. A több emeletes, monumentális épület földszintjén frontján kb.

hatvan üzemeltetés fog nyílni. Ezek jövedelméből — azt hiszik — fedezni tudják a kb. 25-30 milliárdos építkezési költség kamatterheit. A városháza építése enyhíteni fog a lakásínségen is, amennyiben fel fogunk szabadulni a városban szerte-szétjellel, jelenleg városi hivatalok által elfoglalt magánlakások.

Az új városházát körös-körül aszfaltozni fogják a körülmények helyreállítását el a város legfontosabb épülete.

A Dégenfeld térről elhelyezik a sátrakat s a teret parkírozni fogják.

Fel fogja építeni a város az iparos tanonciskolát, illetőleg a mai épület folytatásában kiépíti egészen a Csapó utcai frontra. Ez alatt is üzemeltethetők lesznek.

Végleges nyugvópontonra jut a Déri múzeum ügye is, amennyiben a város felépíti a fűvészkerti kulturpalotát.

A polgármester kijelentette, hogy hogy szívesebben foglal álláspontot az első tervezet mellett. Ez ugyanis egy nagy, modern, kulturpalotára szól, míg a második tervezet már jelentékenyen kisebbített épületet bont fel. „Ha már csinálunk valamit csináljuk tökéletesen.”

A polgármester terve közé tartozik az is, hogy

a Zeneiskola Vár utcai folytatásában egy nagy hangversenyteremmel egybekövte.

termet építtetne a város, és a teremmel az volna a célja, hogy előadások, hangversenyek és táncelőadások céljaira átengedhesse a közönségnek. „Ez nagy segítségére lesz a közönségnek.”

Hozzáfog a város ahhoz is, hogy a nagyerdőnek kiránduló és fürdő helyé váló kiképzését megvalósítsa. Itt felépít a mostani kád- és gőzfürdők, valamint a jelenleg építés alatt induló uszoda mellé a régi vigadó helyére egy nagy, modern, szállodával ellátott vígadóépületet, hogy kellemes nyaralóhelyet nyújtsanak a fürdőzni akaró közönségnek.

A Hortobágy és a városi földművelésügyi rendszerén jelentősebb változtatást nem tervez a város.

Különben a polgármester kijelentése szerint a program még nincs kidolgozva. A kölcsön felhasználásához egy évnek fogják beletelni. Mind ezek mellett a beruházások mellett még azt tervezi a város, hogy

a kölcsönből első sorban a város gazdasági életét fogja táplálni.

Ezt oly formán csinálja, hogy a kölcsön jórészt a bankokban helyezze el. Ha a debreceni bankok meg lehet egyezni, akkor nekik adják, ha nem, akkor budapestieknek.

„A budapesti bankok is szívesen vennének ebből.”

— fejezte be dr. Magoss polgármester.

A polgármester szép programja káprázatos fejlődés perspektívájában élénk. A nyers tervezetben előtűnik álló programot részleteiben lehet kommentálni, hiszen bizonyára fog is az még változni és bővíteni, de az bizonyos, hogy a polgármester alapelvei kifogástalanok. Éppen ezért a legteljesebb garanciát nyújtják a korszakalkotó fordulat megfelelő irányítására.

Könyvite t, német nyelvet, szépirost tanít

CZEIZLER, Reálmen-utca 21.

TAVASZI KALAP

MEGERKEZTEK

Friedmann

PIAC 10

Korbély Józsefnek a kormányfőtanácsosi címet adományozta a kormányzó.

Mint hivatalosan jelentik, a kormányzó Korbély Józsefnek, a Berettyó Vizszabályozó és Armentesítő Társulat igazgató főmérnökének — közhasznú tevékenysége elismeréséül — a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Korbély József általános tiszteltnék örvendő tagja Debreczen társadalmának, mióta Nagyváradról, a megszállók által kiűzve, Debreczenben telepedett le. Innen intézi a Berettyó szabályozásának munkáját. A kormányzói elismerés benne minden képen kiváló férfiut ért.

Halálozások.

A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Pinczés Mihályné Szakácsi Róza ref. 24 éves, Teleki utca 90., Salánki Imre István ref. 4 hónapos, Katz-lelep 14., Szabó József ref. 24 éves, Domb u. 2. — Holtá nyilvánítás: Faurik János rk. 30 éves, Maleszin Szentkötő gk. 30 éves, Csérenfalva, Schwarcz József rk. 25 éves, Monostor, Hasenhütel Péter gk. 43 éves.

Születések.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Csécsi Mihály gazd. cseléd, leány Erzsébet. — Fekete Ferenc kubikus, leány Mária Erzsébet. — Solti Lajos géplakatos, leány Anna Vilma. — Virág Péter npsz., leány Róza. — ifj. Mogvorós Lajos szabósegéd, leány Etelka Ilona. — Szűcs Imre fodrász mester, fiu Xavér Imre Sándor József Benedek. — Pap Ferenc lak., leány Irén. — Porkoláb Sándor kocsis, fiu Sándor, László m. kir. rendőr főfelügyelő, leány Katalin. — Fekete Ferenc kubikus, fiu Ferenc Sándor József Benedek.

— Van már szénkéneg. A városi Tanács a m. kir. földmivélségi Miniszter értesíti a város területén levő bizonyos szénkéneg raktárak kezelését, valamint az érdekelt szőlőbirtokosokat, hogy a magyar szénkéneggyártó balatonedericsi gyártelepe már jelenleg is megfelelő szénkéneg készlettel rendelkezik. A szénkéneg eladását a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V. Alkotmány-u. 29.) intézi. — Re delések közve lentü oda intézendők. Földmivélségi Miniszter urnak e tárgyban kiadott körrendelete a városháza hirdető tábláján van kifüggesztve. — Városi Tanács.

— Király Erzsébetet szabadlára helyezték. Néhány nappal ezelőtt a debreceni esendőrök örszabályozó társulatának elnöke, a királyi királyi Erzsébet Uszókai lányt, aki ellen az a gyemu merült fel, hogy megölte újszülött gyermekét s azt még 1923-ban elásta. Király Erzsébetet átérték a kir. ügyészségre, ahol őrizetbe vették. Tegnapi hallgatta ki Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró Király Erzsébetet s azonnali szabadlára helyezését elrendelte. A vizsgálat során ugyanis nem lehetett bizonyítani azt, hogy Király Erzsébet megölte új szülött gyermekét, sőt inkább a tanu vallomások igazolták, hogy Király Erzsébet gyermeke holtan született. Így bűnösségét megállapítani nem lehetett s elene az eljárást meg kellett szüntetni. Király Erzsébet te nap már el is hagyta az ügyészségi fogházat.

Rápolty főjegyző meggyilkolásával gyanusított legényt szabadlára helyezte a vizsgálóbíró.

A véryomok megvizsgálásának negatív eredménye.

Annakidején szinte országos szenzációt keltett az a vakmerő támadás, melynek során ismeretlen tettes Monostorpályiban leszurta a falu jegyzőjét: Rápolthy Vilmos főjegyzőt. A bűnyüg után pár óra mulva a hosszupályi-i esendőrök két esendőre átment Monostorpályiba s ott a nyomozást bevezették. A esendőrök a látszólagos gyanúkok alapján elfogták Sebők András monostorpályi gazda fiut és felsorakoztatták ellene a felmerült összes gyanúkokat. — A bűnyügben most érdekes fordulat állott be, ugyanis Sebők András ártatlansága kiderült s

ellene a megindult eljárást a debreceni kir. ügyészség megszüntette.

s azonnal szabadlára helyezték. A vizsgálatot maga a vizsgálóbíró ság vezetője, Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró folytatta le. — Már rövid két napi vizsgálat után egy volt, hogy a bűnyügvet más irányba kell terelni: azonban ekkor még nem állott kellő adat rendelkezésre. Később aztán szavahihető tanuk kerültek, akik Sebők András alibijét igazolták. Ezek teljesen függetlenek Sebők Andrástól és azt állították, hogy Sebők András a támadás idejében Varjas Istvánné monostorpályi-i lakosnál volt. Ezt az alibijét támogatja az a körülmény is, hogy a tárgyletai járási kéményseprő nem Sebőköt, hanem Rápolthy Gábort látta a község háza ablakán bekandikálni a bűnyüg elkövetése előtt. — Már pedig ha Sebők a község háza előtt álkodott volna a jelzett időben, akkor Sebőköt Rápolthy Gábornak feltétlenül látnia kellett volna. A Sebőköt elköszött kést a viz-

gálóbíróság felküldte az Országos Bírói és Ügyészi vegyvizsgáló állomásnak. Ott megállapítást nyert a késtől talált anyagokról, hogy tökféherje-szálak s egy parányi vér. — A vérnek eredete azonban, mint kiderült nem a szuráskor került a késtre, hanem későbbi időben. Az történt ugyanis, hogy a esendőrök, az előjáróság több tagjának vallomása szerint, a merénylet után való regelen elkérték Rápolthy véres nedvességét s az azon támadt aludt véres lyukon át ki be tologatták az elköszött két pengéjét s viszont így került egy parányi vér a késpenge bevágásához.

Sebők ellen szólott még a nyomozás során megtalált levél is, melyben megfenyegeti Sebők a jegyzőket. Erről a levélről azonban utóbb kiderült, hogy az nem direkt Rápolthy Vilmosnak volt címezve, továbbá, hogy az a merénylet előtt fél évvel előbb kelt.

Igy Sebők András ártatlansága kiderült és alibije is igazolást nyert. Ennek következtében

Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró Sebők András ellen tegnap megszüntette a vizsgálatot, majd azonnali szabadlára helyezését elrendelte. Sebők András tegnap elhagyta az ügyészségi fogházat közel három hónapi rabság után, — ártatlansága kiderülvén, — hazautazott Monostorpályiba.

Most ezáltal a bűnyügben fordulat állott be. Mint értesülünk, Pr i eszberger Jenő táblabíró új irányban indít vizsgálatot. Hir szerint ez a vizsgálat szenzációs fordulatot fog adni az ügynek, mert ki fog derülni a gyilkos kiléte.

Egy ósdi nádfedeles cselédház kigyulladt és két asszony bentégett.

Borzalmas tüzvész a balmazújvárosi Bleier uradalomban. Pénzbüntetésre ítélték Bleier Adolfot.

Borzalmas tüzvész támadt 1924. február 4-én Bleier Adolf balmazújvárosi nagyberletének egyik cselédházában. A kora hajnali órákban támadt tűz pillanatok alatt martalékká vá tette a nádfedelt és az alacsony ház hamarosan teljesen porrá égett.

A tüzvész keletkezéséről a házban lakó cselédcsig aludt

és midőn a lángokban álló tető nagy robajjal lezuhant, az álmukból felrettent férfiak, asszonyok és gyermekek az égő konyhán keresztül alig tudták életüket megmenteni. — Az egyik cselédlakásban aludt Juhász András és nagytágu családja. — A tűz álmukban lepte meg Juhászekat. A sűrű füst behatolt a szobába és az alvó családót az égés folytán keletkező füst elköszítette. Csak Juhász András ébredt fel álmából. Megrettenve látta, hogy a gomolygó füst teljesen elborította a szobát. Az ajtót kinyitva látta, hogy a közös konyhát hatalmas lángnyelvek borították el. A szabad tűzhely deszka és nádkéménye égve lezuhant és lángalobbantotta a konyhában felhamozott nagymennyiségű szalma-tűzelőt.

Az ajtón keresztül lehetlenség

Egészségesnek lenni

a legkönnyebb. — Mértékletes élet, rendszeres munka és naponta egy néhány csésze jó, tiszta babkavé megújítja testünket betegségtől.

A kávé azonban legjobb minőségű és helyesen pörkölt legyen, minden pótekk hozzáadás nélkül.

MEINL GYULA
Piac 59.

Csak egy mosolyt...

A városi dalárda két tagja találkozik:

I. dalárdista: Igaz, hogy a tenorszököndöknek felmondták a lakást?
II. dalárdista: Igaz, — de mióta Sztára karnagy megdicséerte őket, — még a lakbérüket is elengedik.

II.
Főnök: Ha nem lesz pontos és szorgalmas, akkor a legközelebbi apasztásnál B-lisztára kerül.

Tiszteviselő: Eppen azt szeretném!

Főnök: Akkor viselje jól magát!

le hullott, úgy hogy a nádszálak számos helyen kilátszottak a kéményben. A házban négy cse eldélakás volt. A hálószobákban vastűzhelyek melegítették és a vastűzhelyek tüstösöve a nádkéménybe torkollott.

Az ügyészség a tüzvészben elpusztult két emberéletért és a cselédek ingóságainak elpusztulásáért

a nagyberlet, Bleier Adolfot, vonat felelősségre a debreceni ügyészség gondatlanságából okozott emberölés vétségé vimen.

A debreceni törvényszék dr. Lakatos Gábor büntetőtanácsa csütörtökön tartotta meg a főtárgyalást. A vádlott kijelentette, hogy

nem érzi magát bűnösnek, mert az épületet minden évben kijavítottatá

és a kéményeket rendszeresen tisztíttatá. — Véleménye szerint, a tüzvész egyedül a cselédek vonhatók felelősségre, mert a nádkémény időköben lehulló szartapasztásuk nekik kellett volna kijavítani.

Juhász András elmondá, hogy a tüzvész mindenkor beüvetkezhetett volna, hiszen a szobákban a tűzhelyek füstjét kivezető vascsövek közvetlenül érintkeztek a nádkéménnyel. A nád nem volt betapasztva. Mikor a Bleier-tanyára szegődtek, felesége nem akart a rozga, ósdi házba költözni. — Más épület azonban nem állott lakás céljából a rendelkezésre és az uradalom kívánta, hogy a házba költözzenek.

Hasonló értelemben vallott a többi tanu is, Kovács Pál, Torma János és Szalhmáry József. A tanukihallgatások, a vád- és védőbeszéd délután 5 óráig tartott. A törvényszék Bleier Adolf nagyberlet gondatlanságából okozott tüzvész vétségében mondták k bűnösnek.

Ezért 10 millió korona pénzbüntetéssel sújtották Bleier Adolfot, egyben kötelezték, hogy a tűz keletkezésében támadt kárt mind-egyik cselédjének fizesse meg.

Az ítélet indoklása főként azt domborította ki, hogy a régi cselédház tüzvészélyéhez kétség nem férhet — mert már más alkalommal is történt kigyulladás. A gazdának gondoskodni kellett volna arról, hogy a tüzvészélyes házat használaton kívül helyezze.

Az ítélet ellen a vádlott és védője fellebbezett. — Ügyész a minősítés ért és súlyosbításért fellebbezett.

— Dr. Fráter Pál képviselő főtárgyal. Dr. Fráter Pál nem zeltvési képviselőt fiz napnál ezelőtt a sebészeti kórházban dr. Hólyvader egyetemi sebész professzor meoperálta. Az operáció kórházban sikerült s a kórházban még ma már annóra van várt, hogy tegnap gyógyultan hagyta el a klinikát. Fráter Pál dr. egy pár hetet még Debreczenben fog tartani, pihenés fog családja körében s ha teljesen visszanyerte egészségét csak akkor fog felutazni Budapestra. Fráter Pál dr. képviselőt hírei s kerületének lakosai kö ül szám san keresték fel jókívánataikkal.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindig a Debreczent.

HIREK PÁR SORBAN

Májusban lesz az egyedi gyi költség ötvégvétele. Froureich degenertől de a gyi költség elkövetésekor elpennejté volt.

Bírólag letiltották Newyorkban Károlyi Mihály letiltását 17 ez r dollárral. Az amerikai gyűjtésből nár felvett 20 ez r dollárral Károlyi Mihály nem számolt el.

Kardos Béla du gazdag miskolci kereskedő nyomtalanul eltűnt a városból. Ható este óta senki sem látta Kardos-Béla. Öngyilkosságra nem lehet gondolni. A család 10 millió korona jutalmat ad a nyomra vezetőnek.

Jobb időt várhatunk.

Meteorológiai intézet jelentése: Haza kbán az idő száraz és különösen meleg, maximuma 7 fok C Budapesten, minimuma 7 fok C Kaposváron és Szegeden.

Idő regnózis: Tulnyomóan száraz idő a su nappali felmelegedéssel.

Dr. Györki vasárnap beszámolót tart Debreczenben.

A rendőrség az engedélyt megadta.

Dr. Györki Imre, Debreczen városi választókerületének nemzetgyűlési képviselője politikai beszámolót tart március 22-én, vasárnap. A beszámoló programjára ezt írta ki Györki: 1. Politika és gazdasági helyzet. 2. A munkanélküliség kérdése. A gyűlésen Propper képviselő is felszólal. A rendőrség a beszámoló tartására megadta az engedélyt. A plakátok engedélyezése közt azonban, egy kis bonyodalom keletkezett. A polármesteri hivatalhoz beadott plakát mintán ugyan négygyűlésről és nem beszámoló-ról volt szó. Mivel erre nem volt rendőrségi engedély, a plakátok kinyomtatását nem engedélyezte a polármester. A plakátokat kikorrigálták s így az engedély is megkapták.

Kónya Sándor asztalosmester meghalt. A debreceni iparoságnak egyik derék tagja dőlt ki az élek sárából. Kónya Sándor asztalosmester 47. életévében pár héttel súlyos szenvedés után tegnap elhunyt. Temetése szombat délután 3 órakor lesz a Pacirta-utca 27. szám a tti gyászszobából.

Mit hirdet ma az Ingóság-közvetítő? (Hatvan-u. 1. ref. püspöki palota, az udvarban. Telefon 11-99. Ha első ízben forduljon az Ingóság-közvetítőhöz (Hatvan u. 1.) mert mindenemű ingóság, bármilyen értékesíthető a legkamarább. Elfogadjunk eladásra bármilyen ingóságot. Parancsalkalmi vétel: nagyon szép konfliktus borbély berendezés, forras ékekkel, tücsök elűző, kőrő, minőségű gyászruha, vas lábtörli, vas, fés és sienes kosár, virágállványok, gyönyörű ajtókapok, szőnyekek, csinos, antik vitrin, porcelánok, rég órák, nappel cimbalnok, hegedűk, kottatartók, aludtörő, telen dupa, erős szőnyekek, tanyer, ruhák és sálak, kék, ebresztő, fű, és meá, órák, kottatartók, és mindenféle nógóságok a legolcsóbban kaphatók az Ingóság-közvetítőnél. Részletfizetésre is a tanyer, és női ruhákat, cipőket, csizmákat, vásznakat, paplanokat, ágycsizmákat, szőnyekek, szőnyekek, szőnyekek, és mindenféle ingóságok. Keressünk megvétel: varrógépek, a öntvények, hátóka, ebdlök, urzóbakák, egész könyvtárak, könyvtárak, és mindenféle ingóságokat. Mit kaptak a tanyer, és mindenféle ingóságok, ha az Ingóság-közvetítőnél (Hatvan-u. 1.) vásáro.

Szilárdult a buza.

A rozs és a buza 15 ezer koronával drágult.

Az amerikai javulás hatása alatt a pesti piacon is szilárdult az irányzat. A tegnapi veszteség is megtérült. A mai tőzsdén a kínálat is igen csekély volt, az is hozzájárult az árak emelkedéséhez. Ugy a rozs, mint a buza ára 15—15 ezer koronás nyereséget ért el a tegnapi kurzusai szemből. A takarmánycikkék is javultak, az árpa és zab ára nem változott.

Üzlettelen volt az értéktőzsde,

Az értéktőzsde irányzata bizonytalan volt, az üzlet igen kis keretek között mozgott. Az árakban alig fordult elő változás. A külföldi piacokon is gyengébb irányzat uralkodott az ezekről szóló jelentések természetesen nem voltak jó hatással a budapesti tőzsdére.

Az utőtőzsde lanyhult.

A hivatalos tőzsde után oly csekély volt az üzlet hogy ez nem is juthatott kifejezésre a papírok áralakulásában. Az irányzat inkább lanyhaságra hajlott. Árfolyamok: Gaux-Danubius 260, Magyar Hitel 410, Salgó 540—542, Rima 140, Kereskedelmi Bank 1112, Kőszén 3170, Georgia 283—284, Magyar Cukor 2195, Telefon 152.

Zürichi zárlat

Paris 2687, London 2479, Berlin 123, Newyork 518'50 Brüsszel 2622, Milánó 2107, Hollandia 207, Bécs

73, Szófia 377, Prága 1540, Varsó 100, Budapest 72, Belgrád 833, Bukarest 245.

Az aranykorona árfolyama

Egy aranykorona (a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva) 14624 fél papírkorona.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 477 és fél—480, egyéb 475—477 és fél, 77 kilós tiszavidéki 482 és fél—485, egyéb 480—482 és fél, 78 kilós tiszavidéki 487 és fél—490, egyéb 485—487 és fél, rozs 430—35, tengeri 230—235, korpá 202 és fél—205.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 1600. Árak: könnyű 17'18'5, közep 19'5—20'5, nehéz 20—21. A vásár élénk volt.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

darab	Vétel	Kiadás
Dollár	71955 K	72585 K
Angol font	344000 K	347000 K
Hollandi forint	28513 K	2 789 K
Francia frank	3749 K	3773 K
Svájci frank	13812 K	13966 K
Léva	515 K	523 K
Cseh korona	2124 K	2144 K
Lira	2939 K	2957 K
Lei	347 K	349 K
Dinár	1124 K	1146 K
100 n. márka	16961 K	17125 K
Lenyél márka	13743	13897
Osztrák korona	10165	10225

Gável Ernőt, a felfüggesztett bűszörményi rendőrkapitányt a tábla is elítélte.

Gável Ernőt a volt hajdubűszörményi rendőrkapitányt Csorba László gazdálkodó hivatalos hatalommal való visszaélés címen feljelentette. A feljelentésre Gável egy éjszakai erőszakos viselkedése adott okot, midőn egy mulatságról hazamenet összetalálkozott Csorba Lászlóval és a gazdálkodót többször arculütötte. A debreceni törvényszék megállapította Gável bűnösségét és 2 millió korona pénzbüntetésre ítélte. Fellébezés folyán az ügy a debreceni Táblához került, ahol dr. Oláh Miklós kuriai bíró büntetőtanácsa tegnap tárgyalta a bűnpert. A Tábla helybenhagyta a törvényszék marasztaló ítéletét, de a felfüggesztett bűszörményi rendőrkapitány büntetésének végrehajtását 3 évre felfüggesztette. — Ítélet ellen vádlott semmiségi panaszt jelentett a Kuriához.

Személyes bosszúból a megszálló románoknál feljelentett 3 katonát.

Hamis vád miatt 6 havi fogságra ítélték Puskás Ferencné.

A román megszállás idejében az ellenséges megszálló csapatok parancsnokságánál Puskás Ferencné mosóné besugó feljelentése miatt büntető eljárás indult meg Tokaji Gyula, Kis István és Szőlősi Sándor ellen.

Puskás Ferencné azzal vádolta a három katonát hogy a bolsevista hadsereg Debreczenből történt kivonulása után, a kommunisák részére ruhaneműt és pénzt csempésztek ki a városból. Szőlősi Sándort pedig a városok részére folytatott kémkedéssel is megvádolta. A mosóné besugására a három katonát a románok letartóztatták, több napig fogva tartották és elítélték. A roma-

nok kivonulása után hamis vád emelését a sértettek feljelentették Puskás Ferencné, akiről kiderült, hogy személyes bosszúból kohotta a bűncselekményeket a katonák ellen. Dr. Koháry József törvényszéki büntetőtanácsa a szerdán délelőtt lefolytatott főtárgyaláson hamis vádemelés büntetésében bűnösnek monodta Puskás Ferencné és 6 havi fogságbüntetésre ítélte. Vádlott az ítélet ellen feebert.

Halálos szúrás.

Hetek múltán behalt sérüléséből.

Annak idején hírt adtunk arról a támadásról, mely a Libakertben zajlott le hetekkel ezelőtt és amelynek során Jakab István debreceni fiatalember Szabó József debreceni iparossegédet lesurta. Szabó Józsefet a szúrás a hónaljizmon érte s ott egy véreződarag ereit átvágott. Szabó József sérülése rendkívül súlyos volt. Az átvágott hónaljizmon ere nem akart összeforradni s állandóan vérezett. Az utóbbi napokban Szabó állapota válságra fordult, úgy annyira, hogy sérüléseibe tegnap reggelre behalt.

A vizsgálóbírószágon legnap bejelentették Szabó József halálát és onnan elrendelték Szabó holttestének felboncolását. Tegnap aztán dr. Jákó Gyula egyetemi tanársegéd Horváth Arthur dr. törvényszéki orvosral Szabó István holttestét felboncolta. Preinszberger vizsgálóbíró jelenlétében. A boncolás során megállapítást nyert, hogy a halál a szúrás következtében elvérézés és szívbénulás következtében állott be.

A támadó Jakab István ellen, most aztán eljárás indul meg újra. Ma, vagy holn par idejé be Jakab István s a kihallgatás után döntenek esetleges fogva tartása felől.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

NYILT-TER*

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük nagybecsűl vevőinket, miszerint számlára törlesztések csak s az üzletben teljesíthetők, vagy általunk pénzfelvételeire jogosult meghatalmazott egyéneknél. Más uton teljesített fizetésekért felelősséget nem vállalunk.

Tisztelettel

Friedmann Ignác és fia

SPORT

A kerületi mezői futóbajnoki verseny

Március 29-én délután 3 órai kezdettel rendezte meg a kerület a DKASE üggetőteri sporttelep környékén, ifjúságiaknak körülből őt, senioroknak körülből 10 km. távolságon, egyesületi ötös csapatok részére mezői futóbajnoki versenyt.

Nevezettek dr. Kupinszky Sándor címére küldendő. (Városháza.) Athletikai tréningek szerdán és pénteken 4 órától és vasárnap délelőtt fél 11 től tartatnak a DTE nagyterdei sporttelepen.

MOVE

debreceni sportegylet március 27-én délután 5 órakor az egyetemi körkörös helyiségben tartja ez évi rendes közgyűlést az alábbi tárgysorozattal.

1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentések. 3. Pénzügyi kimutatás jóváhagyása, felmentvény megadása. 4. Az egyesület feloszlata feletti határozat hozatal.

Felkértenek az egyesület tagjai, hogy a közgyűlésen jelenjenek meg.

DKASE—NyKISE

A két kereskedő csapat találkozására igéri vasárnap a le izgalmasabb sportot. Ha a NyTVE-t sikerül a DVSC-nek és a DKASE-nak majd Debreczenbe győzelmű utjában megállítani, úgy a NyTVE-i könnyen leszoríthatják az első helyről, kérdés azonban, hogy ezt a bravúr sikerülni fog-e a NyKISE vel szemben megcsinálni, amely, szerinte, hatalmasan megerősített csapatával jóval nagyobb játékerőt képvisel, mint a NyTVE s a bajnokságnak most már legveszélyesebb aspiránusa. Fontos tehát a vasárnapi mérkőzés a DVSC szemponjából is, de még inkább a DKSE szempontjából, aki helyezésén kíván javítani a vasárnapi mérkőzésen. A DKASE a múlt vasárnap szépen játszott, csak a társorának sorozatos balszerencséjénél fogva a siker elmaradása s remélhetőleg a DKSE megszerezte közvetlen védelme meg fog birkózni a NyKISE kitűnő csatársorával s így remélhetjük, hogy a győzelem sem marad el, amely már reg esedékes a DKASE-től.

Bírókűldés.

A kerület bírókűldő bizottsága a vasárnapi DTE—DMTK mérkőzés vezetésére Tamassy Lászlót, a DTE ifj. DMTK ifj. mérkőzés vezetésére Zold Istvánt küldte ki. A NyTVE—DEAC mérkőzésre Weisz Ferencet a NyKISE—DKASE mérkőzésre Blene budapesti bírák jönnek le.

DEAC

labdarugó szakosztálya szombaton délután 6 órakor játékos értekezletet tart az Egyetemi Körben.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat

Nyomatott a Tiszántuli Hirlap r.-t. nyomdájában

Apró hirdetések

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronaért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadójának vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. — Állami apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítanak

AJANLAT

Bizalmas természetű magánügyeket, család ügyeket a legnagyobb titoktartás mellett intéz Nagy Lajos ügynöksége, Veres-u. 9. E336

Fizetési képtelen egyének békés kiengesztelését intézi Nagy Lajos ügynöksége, Veres-u. 9. E337

Házi bor erős, tisztá, literenkint is kapható. 18.000. Böszörményi ut. 45. 179

Gombok átvásárlását jutányosan vállalom, Péterfia 32. szám.

A Fehértó áterem árai: (Hunyadi utca 1. szám.) — 4 fogásos menü 16.000, 2 fogásos vacsora menü 15.000 Naponta választékos villás reggeli zena reggeli 400. Egy pohár sör 400, 1 liter kecskeméti bor 18.000 korona. — Tisztelettel: Gazdag József vendéglős.

Ecces és vizes uborga kapható uri háznál, kisebb bétételekben is. — Meszina-utca 26. Nagy Lajosné. E412

Pénze után legmagasabb kamatot fizet Nagy Lajos áru- és ingatlanforgalmi vállalat, Veres-utca 9. E411

Mansz szövőjében, Burgondia 1. sz. alatt legjutányosabban kapható mindenféle vászon-, len- és pamutáru. Berszövésbe kendert, lent, gyapjút és pamutot vállalunk. H120

Német társalgási és nyelvi órákat adok egyeseknek és csoportoknak. Cim az Egyetértés kiadóhivatalában. E443

Könyvelésben, magyar és német levelezésben gyorsan, eredményesen kéképezem. Cim az Egyetértés kiadóhivatalában. E444

LAKÁS, ÜZLET

Nagy lépést, vagy békebeli házhéért fizetek két-vagy három szobás lakásért a központban. Értekezhetni lehet Kandia utca 4/b. alatt. 100

Uj egy szoba, konyha nagy udvarherttel, esetleg iszálló is kiadó, azonnal beköltözhető. Értekezhetni Erzsébet-u. 61. H53

Irodának vagy tanteremnek alkalmas helyiség Kandia-u. 4 b. kiadó. Érdeklődni lehet ugyanott emeleten. F102

Kiadó a főtéren üzlethelyiség. Cim a kiadóban.

Kiadó 2 utcai szoba, előszoba konyha, mellékhelyiséggel, azonnal. Varga-utca 27. 189

Aranyfog ezos ót, briliánsat, h - mis fogat legmagasabb áran veszek!
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

Egy szoba konyhával elcserelem két szobás, konyhával. Perences-utca 18. hátul az udvarban. F157

Két butorozott Piac utcai elegáns modern szoba kiadó. Cim a kiadóban. H126

Kétszemélyes butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán-utca 3. sz. H125

Szoba, konyha, kamara áprilisra átadó. Hunyadi-utca 12. Dolinayné. E445

Különbejáratu, elegánsan butorozott utcai 2 szoba, villanyvilágításal és teljes ellátással uri embereknek elsőjére kiadó. Varga-utca 24. E446

Kiadó családi ház, Árpádtér közelében. szoba, konyha, nyári konyha, kamara, pince. Villanyvilágítás. Értekezni Dembinszki-u. 10. 198

Világos pince, konyha, szoba kiadó. Rákóczi 45. E447

Különbejáratu butorozott szoba kiadó, főzés megengedve. Cim a kiadóban. E448

KERESLET

25 millióval egy jó menettű üzlethez társ kerestetik. Biztos megélhetés. Cim a Tiszántúli Hírlapnál. 186

ÁLLÁST KERES

Tanuló, négy középiskolát végzett jó hzból való fiu tanulónak felvételtik Werner Sándor uridivathaza — Piac 72. F153

Mérlegképes könyvelő, perfek Magyar-német levelező délutáni foglalkozást keres. Cim az Egyetértés kiadóhivatalában. E450

ÁLLÁST KAP

Jó bizonyítvánnyal rendelkező német nevelő, 6 felvétetik Arany János-u. 39., emelet. F116

ÜGYES FIU cipésztanulónak fizetéssel felvétetik. Czina, Cegléd-utca 9.

Intell. deutsche Erziehrin mit schönem Jahreszeugnis sucht Stelle für 1. april. Susann Helfer Árpádtér 1. Bei Herrn Beke Barna Apotheker. 193

Szobaleány, feltétlen megbízható s megjelenésű felvétetik. Kossuth-utca 24. sz. 191

Gyakorlott pénztáros kisasszony délelőtti órákra azonnali belépésre felvétetik. Szent Anna-u. 10. E457

Fiatal fűszerkereskedősegéd felvétetik Klein Ignácnál. Jelentkezni d. u. 4-6 ig. F156

ELADAS

Varrógép jókarban lévő (Singer) szivarhajó, kifogástalanul varr — 1 millió 200000 K-ért eladó. Kőlesey u. 5. balra I. ajtó. Csapó-u. mellett.

Autó eladó — üzembiztos 6 üléses, fuvarozásra alkalmas Mathis gyártmány teljes felszereléssel, 8 pótgumival — 45 millióért. — Megtekinthető Arany Bika garázsban. 125

Eladó szőlő, Hatvan utcai kert. — Gyepi-sor 23. Értekezletni: Vigkedvű M. 19. 152

Eladó a vágóhidnál 3500 négyszögöl szántóföld, új téglapüvellet, istállókkal, kuttal; ugyanott 2400 öles pusztá föld, kedvező fizetési feltételek mellett: Péterfia 48, I. em, hátulsó lakás. 162

Eladó kedvező áron, a Kossuth utcai részen, a vörös templomnál, 300 négyszögöles nagy udvarral egy ház, beköltözhető négy szobás lakással. — Cim: Kőlesönös Segélyző, főpénztár. 177

Eladó egy jókarban lévő jég szekrény. Balmazújváros, Szoboszlai utca 59. E310

Költőlyuk, tenyészakas, asztalkonyha, vízszűrő, ruhafacsaró és ruhahemű eladó. Széchenyi-ut 16. 187

Eladó családi ház. 2 szoba, konyha, elszoba. Lakó ninesen, vízvezeték és villany bevezetve. Ugyanott 4 darab sonka is eladó. Csillag-utca 75. E439

Tölgyhasábfa 4 öl ölenként 680.000 K eladó. Varga-utca 11. H123

Szövegűregulátoros, 80 cm. szélességben, 10 darab kéziszővésre, üzemi-képes állapotban teljes felszereléssel eladó. Hajdudorogi Pamutszövő Rt. Hajdudorog. H124

Eladó szívó-nyomó kutszivattyu és bergonyozott kutszővek. Malom-utca 12. sz. hízalóba. E452

Két darab jó karban lévő nagy üzleti üvegszekrény, egy üvegvasalófal és egy kiszolgáló pult olcsón eladó. Kostya ékszerész. E453

Károly Ferenc József-ut 50. sz. a. 1450 négyszögöl beültetett szőlő és gyümölcsös, két szoba konyhás beköltözhető lakással, tengeri görével kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni Szent Anna-utca 20., emelet. E454

Hoffher Schranthz húzatos cséplő-garnitúra eladó. Csapó-utca 28. E455

Kézi fűderes taliga eladó. Honvéd-utca 34. E456

Másológép, teljesen új, irodai méret jutányosan eladó. Telefon 1004. E457

Üvegszekrény (vitrin) tükrös cseresznyefa eladó. Maróthy György-utca 3. 199

VEGYES

Egy jó házból való fiatalember megnősülne, Löwy József Balmazújváros. Kalandorok kimélnenek. H121

Vidéki urnak levele van az Egyetértésnél Ilonkától. E441

Kismacson a Dragota-féle birtokból 18 és 20 hold elsőosztályu föld részletekben is előnyösen eladó. Dr. Péczi ügyvédnél, Verbőczy-utca 2 191

Pénzkölcsönt adok arany- vagy ezüst-fedezetre. Cim a kiadóban. E449

Vidéki urnak levele van az Egyetértésnél. E441

Szórakozás céljából megismerkednék intelligens leánnyal, kit esetleg támogatnék. Levelet „Nem bánja meg” jeligére az Egyetértéshez. E440

Olvassa lapunkat

Kadirokkantak foglalkoztató ingóságközvetítő irodájai
(Szent Anna-u. 12.) Vesz elad' háztartási és lakberendezési tárgyakat. Bismányba elfogat, követel. — Kaphatók: képek, egy kukorica darab

PRECZ Kárpitos
Hatvan u. 41. Hencserek, diványok szalon- és bőr garnitúrák leszállított árban kaphatók

23 millió K
egy kis családi ház örökáron!

300 négyszögöl telken felépült, jó karban tartott 6 éves épület, cseréppel fedve. Magában foglal szerény, de szerény és egészséges 2 szobás lakást, konyhával. Van továbbá gerésztől 16 db. se tésze. Baromfiól. Főlelített bar udvar és konyhak út. Termő nemesített birs és meggyfákjal. Tulajdonosa Kokes Imre ur. Jelenleg egyik rokona lakik a házban, de egy héten belül az egész ház át lesz adva a vevő részére beköltözhetőre.

Van pedig ez a ház a Czeizing telepen, Csalogány-ut a 14 szám a 11.

A Czeizing telep a Hatvan-utca folytatását képező Kishgyesi-ut baloldalan, a Vöröszegényház mellett terül el Elsőrendű telekterföld

A vételi jogügylet a Nagy Lajos Irodákban köthető meg, Veres-utca 9. szám alatt, ott tessék le a foglaló is.

Előrendű kárpitos
SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok KÉSZ HENCSEK REK RAKTÁR

Poloskai
svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiüríthatja aszabata' nazott jég- regirtóval. Olcsó árban kapható

STERN
festéküzletben, PIAC-U. 10. Búvával szemben. Garantált minőségű pattány és egéirtő általában nagy raktár

Paris utca
a legszebb divatújdivóságokkal

OLMOT
bármily mennyiségben vastagok nyomtatás, Varga-utca 5

TISZÁNTÚLI HIRLAP
könyvnyomdavállalat

R-T.
Varga-utca 5.

TELEFONSZÁMOK: 788. ós 789.

Készít a legolcsóbb árk mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizléseesebb kivitelben